

61. ULUSAL PSİKİYATRİ KONGRESİ

Bir Şizofreni Hastasında Olanzapin Kullanımı ile Tetiklenen Tardif Okülojirik Kriz Olgusu

Serpil Ceylan Hoca

S.B.Ü. Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi

GİRİŞ

Okülojirik kriz, saniyelerden saatlere kadar sürebilen, gözlerin sürekli distonik, konjuge ve genellikle yukarı doğru deviasyonu ile karakterize bir distoni tablosudur. Tardif okülojirik kriz ise dopamin reseptör antagonistlerinin uzun süreli kullanımı sonrası gelişen nadir bir distonik sendromdur. Çoğunlukla birinci kuşak antipsikotikler sonrası görülmekle birlikte, ikinci kuşak antipsikotiklerin de nadiren tetikleyebildiği bildirilmiştir. Bu olgu sunumunda **olanzapin kullanımına bağlı gelişen tardif okülojirik kriz** olgusu sunulmaktadır.

YÖNTEMLER / OLGU SUNUMU

51 yaşında, şizofreni tanısıyla izlenen, son 2 yıldır düzenli **olanzapin 10 mg/g** kullanımı ile remisyonda olan kadın hasta, polikliniğimize son 2 haftadır devam eden **gözlerde kasılma, sürekli yukarı bakma ve çevresini görememe** şikayetleri ile başvurdu. Yirmi yıllık hastalık öyküsünde amisülprid ve aripirazol kullanımı sırasında ekstrapiramidal sistem (EPS) yan etkisi gelişmediği öğrenildi.

Mevcut başvurusunda klinik bulgular ve ilaç öyküsü değerlendirildiğinde olanzapine bağlı tardif okülojirik kriz düşünüldü. Tedaviye **biperiden 2 mg/g** eklendi. Kontrol muayenelerinde okülojirik kriz bulgularının gerilediği ve remisyonun devam ettiği saptandı.

Hastadan olgu sunumu amacıyla yazılı bilgilendirilmiş onam alındı.

SONUÇLAR

Olanzapin de dahil olmak üzere **ikinci kuşak antipsikotiklerin nadiren tardif ekstrapiramidal sistem yan etkilerine yol açabileceği** unutulmamalıdır. Klinik izlemlerde bu tür bulguların erken tanınması ve uygun tedavinin başlanması, hastanın yaşam kalitesini korumak açısından önemlidir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

İkinci kuşak antipsikotikler, birinci kuşaklara kıyasla daha düşük EPS riski taşımakla birlikte, nadiren tardif EPS yan etkileri ortaya çıkabilmektedir. Literatürde olanzapine bağlı gelişen tardif okülojirik kriz vakaları oldukça az sayıda bildirilmiştir.

Yogi ve ark. (2023) olanzapin tedavisi altında bipolar affektif bozukluk tanılı bir hastada okülojirik kriz geliştiğini bildirmiştir. **Bavle ve Kumar (2013)** şizofreni tanılı bir hastada olanzapine bağlı tekrarlayan tardif okülojirik krizleri tanımlamış, antikolinerjik tedavi ile yanıt alındığını belirtmiştir. **Bokhari ve ark. (2024)** ise postpartum psikoz tanılı bir hastada, gecikmeli başlangıç gösteren olanzapine bağlı okülojirik kriz olgusunu rapor etmiştir.

Bu nadir bildirimler, olgumuzun hem klinik hem de literatür açısından önemini vurgulamaktadır. **Özellikle uzun süreli tedavi gören hastalarda bu tür yan etkiler göz ardı edilmemelidir.**

Anahtar Kelimeler

Ekstrapiramidal Sistem Yan Etkisi • Olanzapin • Tardif Okülojirik Kriz